

«Més lloc per a la fosca. Una lectura ecocrítica de *Solitud*»

Maddi Barber, Pilar Codony, Mireia Coromina, Alba G. Corral, Alba Lombardía i Carles Viarnès

Comissària: Elvira Prado-Fabregat

Del 12 de maig al 17 de setembre de 2023

Inauguració, divendres 12 de maig a les 19 h

Bòlit_StNicolau

Aquest divendres 12 de maig a les 19 h al Bòlit_StNicolau tindrà lloc la inauguració de l'exposició «Més lloc per a la fosca. Una lectura ecocrítica de *Solitud*» que aplega obres de Maddi Barber, Pilar Codony, Mireia Coromina, Alba G. Corral, Alba Lombardía i Carles Viarnès.

L'exposició, comissariada per Elvira Prado-Fabregat, proposa una lectura de la novel·la *Solitud*, de Victor Català, que la connecta amb l'actual crisi ecològica, el pensament contemporani de l'ecofeminisme i les posthumanitats, i l'imaginari del gènere gòtic lligat al folklore i a la natura més feréstega.

«Més lloc per a la fosca» forma part d'un projecte transversal d'investigació i creació i és una coproducció del Bòlit, Centre d'Art Contemporani. Girona, el Museu de la Vida Rural i el Museu de l'Escala. Fa pocs dies se'n va estrenar la versió escènica al Teatre Municipal de Girona i properament un assaig en recollirà les reflexions teòriques i els processos creatius.

La mostra proposa una lectura ecocrítica de la novel·la, es a dir, la revisa des del punt de vista de la construcció cultural de la natura –un concepte complex i ple de contradiccions– i estableix un diàleg entre l'univers mític, literari i visual, creat per Víctor Català/Caterina Albert i diferents artistes contemporànies de diferents disciplines.

A més d'explorar altres aspectes de la natura a *Solitud*, part del contingut de l'exposició posa el focus en l'imaginari gòtic lligat al folklore i a la idea del sublim — la natura més feréstega—, des d'on l'autora qüestiona les "idees velles" que engrillonen les subalternitats de la dona i la natura.

Solitud s'endinsa en una terra fosca amb la intenció de subvertir "idees velles". Les del folklore, les de l'Església, les del relat de la natura. Però Víctor Català porta la subversió de ficcions més lluny del que seria esperable en el seu context històric i cultural. L'escriptora construeix la muntanya de *Solitud*, estretament lligada a la violència de gènere, des d'un esperit romàntic fosc, gòtic per moments.

La novel·la ofereix l'escenari perfecte per escrutar la intersecció de la fantasia i les construccions culturals amb la natura. Partint de la idea que *Solitud* és una ecoficció, les artistes hi dialoguen des dels seus respectius llenguatges. L'exposició també pretén eixamplar la visibilitat de l'univers mític de Caterina Albert explorant la seva obra plàstica.

La cineasta Maddi Barber (Lacabe, Navarra, 1988) a *Ángulo Agudo* reformula, d'una banda, la pujada a la muntanya de *Solitud* i, d'altra, la reflexió de caire ecocèntric que Víctor Català fa a les pàgines finals de la novel·la. És una instal·lació de dos vídeos enregistrats amb el telèfon mòbil, un que acompanya una guarda forestal en la seva ascensió a un roquís per trobar un insecte i l'altre amb filmacions de diferents trobades amb insectes.

La proposta de Mireia Coromina (Sant Jaume de Llierca, 1982) *Eixint de l'ombra* s'ha de llegir des de l'obra plàstica de Víctor Català, ja que l'exposició també en reivindica la seva figura com a artista visual. És una creació a partir d'uns artefactes lumínics que evocuen el cicle ombrívol de l'escriptora. Un mosaic d'ombres que rememora les imatges dels dispositius òptics, fotogràfics i precinematogràfics del segle XIX.

La cineasta Alba Lombardía (Oviedo, 1983) col·labora amb l'escriptora i veterinària Pilar Codony (Banyoles, 1987) a *Zoé*, una peça audiovisual en què observem les "bèsties" a través de la seva mirada com a escriptora i veterinària. "Les bèsties ens miren i els seus ulls ens recorden que no som gaire lluny d'allò que anomenem natura. A través de diferents espècies d'animals salvatges i domèstics del Pla de l'Estany, text i imatge exploren el distanciament entre humà i no-humà i l'enyorança que pot néixer d'un encreuament de mirades".

A *Emergir*, d'Alba G Corral (Madrid, 1977), l'imaginari visual de *Solitud* i de l'obra plàstica de Caterina Albert es recodifiquen per tornar a emergir en llenguatge digital. De la tinta i el carbonet que convertien les idees en matèria perdurable, en sorgeix una nova transformació, que continua transferint vida a un univers —el de Víctor Català—encara en expansió.

La instal·lació sonora *TransMut* de Carles Viarnés (Igualada, 1975) ocupa tres àrees entrelligades, compostes de diversos altaveus cadascuna, que dibuixen un recorregut i transmuten el paisatge sonor de *Solitud*. Les especulacions acústiques de la instal·lació parteixen de tonades de l'arxiu Càntut, relacionades amb el contingut de la novel·la, i dialoguen amb l'univers sonor de la proposta escènica de "Més lloc per a la fosca".

ACTIVITATS

Caminada silenciosa (per identificar refilets d'ocells)

Amb Xavi Puig (biòleg acústic i crepuscular)

Divendres 26 de maig a les 20 h

Punt de trobada: segon pàrquing al costat de la Sèquia Monar, Salt

A *Solitud* els ocells tenen tanta presència com a la cultura tradicional i la mitologia. Aquests éssers plomats i voladors sempre han fascinat els animals humans. Per la potència simbòlica de la seva capacitat de volar, però també pel seu cant. Els ocells són un exemple paradigmàtic de tradició, repertori i evolució cultural. Els refilets, com les cançons populars i les rondalles, s'aprenen, es modifiquen i es transmeten entre generacions. Aquesta caminada silenciosa guiada per un especialista està

destinada a afinar l'oïda per començar a distingir els refilets dels ocells amb qui convivim.

Visites comentades

A càrrec d'Elvira Prado-Fabregat, comissària
Dissabtes 27 de maig i 16 de setembre a les 12 h
Bòlit_StNicolau

Conversa: Víctor Català, del drama rural a la mirada ecològica

Amb Enric Casasses i Blanca Llum Vidal, moderats per Mita Casacuberta
Dimecres 28 de juny a les 18.30 h
Centre Cultural La Mercè

Dins del sector que intenta reimaginar la ruralia, els drames rurals de Víctor Català sovint se senten com una llosa. Per la seva foscor i perquè, d'alguna manera, són representatius dels dualismes natura-cultura/ruralia-ciutat. Malgrat les contradiccions del seu relat de la natura, Víctor Català va ser capaç de detectar debats ecologistes que trigarien a aflorar i que encara són vigents avui dia. Amb la col·laboració de la Càtedra Víctor Català de la UdG.

Projecció:

El pastor de Vilafreser - Un projecte dels alumnes de l'Escola de Sant Esteve de Guialbes

Zoé - Un projecte d'Alba Lombardía i Pilar Codony

Diumenge 17 de setembre a les 12 h
Cinema Truffaut

Tant la figura del pastor com els animals no humans, protagonistes de *Zoé*, tenen un paper protagonista a *Solitud*. Els dos curtmetratges de la sessió formen part de l'exposició i entren en diàleg amb l'obra de Víctor Català. Després del visionat de les dues obres, encetarem un debat amb les seves autores, Pilar Codony, Alba Lombardía i Laia Llobet, i amb Emma Soy, geògrafa experta en la gestió del territori rural.

Bòlit_StNicolau

Plaça de Santa Llúcia, 1 17007 Girona

Dimecres: de 10 a 14 h

Dijous i divendres: de 10 a 14 h i de 17 a 19 h

Dissabte: d'11 a 14 h i de 17 a 19 h

Diumenge i festius: d'11 a 14 h

Més informació

Bòlit, Centre d'Art Contemporani. Girona

info@bolit.cat / 972427627 / www.bolit.cat

Descarrega d'imatges i programa

<https://nextcloud.ajgirona.org/index.php/s/coeymaZGkjpFKRT>

